

DRAUGAS

Lietuvių Tautinio Spaudos Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6610-11
Vienintelis tautinis ir tikrinis lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6610-11
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 234

Kaina 5 centai

TREČIADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 6, 1954

Price 5 cents

VOL. XXXVII

ITALIJA PATENKINTA TRIESTO SUSITARIMU

Žaliasis Internacionalas

Mūsų korespondentė New Yorke
SALOMĖJA NARKELIŪNAITĖ

NEW YORK. — Su komunistais negali būti jokios koegzistencijos, o jų naujoji taktika esmėje nėra jokia naujovė, o tik senojo kurso tęsimas. Juo greičiau laisvasis pasaulis šitai supras, tuo geriau bus jam pačiam ir tuo labiau priartės pavergtųjų tautų išlaisvinimas.

Šitą įspėjimą demokratiniam pasauliui ir šitas viltis dėl ateities pareiškė dvylikos tautų atstovai Žaliojo Internacionalo ketvirtajame kongrese, kuris vyko New Yorke spalio 1–3 dienomis. Prie daugiau kaip šimtą milijonų žmonių, šiuo metu esančių už geležinės uždangos atstovaujančiųjų balso, prisidėjo gausios Amerikos organizacijos ir Tolumų Rytų kraštai. JAV visuomenės pastangomis, kongrese dalyvavo Indijos, tautinės Kinijos, Japonijos ir Filipinų valstiečių atstovai, kurie, tarp kitų dalykų pabrėžė:

— Nėra nei Rytų, nei Vakarų — yra vienas ir vienintelis priešas — tai komunizmas.

Kongreso tikslas

Tai buvo ketvirtas iš eilės Žaliojo Internacionalo — Tarpvalstiečių sąjungos — kongresas po to, kai organizacija, savo istoriją siekianti 1924 m., po II Pas. karo atsikūrė šiame krašte, apjungdama dabar bolševikų jungą nesąnčių ir laisvųjų esančių tautų atstovus. Jos centras yra Washingtone, centrinė rastinė — New Yorke, o skiriai įvairiose šalyse.

Svarbiausias kongreso tikslas, šalia organizacinių reikalų, buvo įspėti laisvąjį pasaulį, kad jis netikėtų komunistais, kad ir kaip jie bandytų keisti savo kailį. Pereitais metais organizacijos rūpesčiu buvo peržvelgta va dinama naujoji sovietinė politika agrikultūroje, o šiemet — tarptautiniuose santykiuose.

Visoje eilėje kalbų kongreso dalyviai pabrėžė, jog po Stalino mirties susidarė vėliau sunkumai privertė komunistus imtis kaikiurių naujovių. Tik jokių būdu tai nereiškia sovietinių tikslų pakeitimo. Tai tų pačių sieki mas, tik kitomis formomis. Pagaliau tai komunistų partijos linijos tęsimas pagal nutarimą, kuris buvo padarytas jos suvažiavime dar Stalinui gyvam esant.

Kaip Žaliojo Internacionalo pirmininkas, buvęs Lenkijos premjeras Stanisław Mikolajczyk išsireiškė, parafrazuodamas lenkišką priežodį, velnias (komunizmas) pasiliko tas pats, tik jis dabar bando persirengti ir savo uodegą tabaloja, bandymas skambinti pamaldoms.

Plačias kalbas apie organizacijos uždavinius kovoje prieš komunizmą, jos pasiekimus laimėjimus, ateities veiklą, apie dabartinę padėtį už geležinės uždangos, apie naująją sovietinę taktiką pasakė visa eilė įvairių tautų valstiečių organizacijų vadų. Jų tarpe buvęs Vengrijos ministras pirmininkas Ferenc Nagy, bulgaras dr. G. Dimitrov, organizacijos argrikultūros komisijos pirm. prof. dr. V. Brdlik, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų centro komiteto vicepirmininkė Alena Devenienė ir kt.

Devenienė savo kalboje apžvelgė kultūros ir švietimo padėtį už geležinės uždangos. Pirmąsą, jog svarbiausiu bolševikinės propagandos puolimo taikiniu yra šeima ir tikyba, ji konstatavo, jog šitos dvi tvirtovės yra tokios stiprios žmonių širdyse, kad komunistams nebevyksta jų nugalėti.

Sveikinimai ir sveikintojai

Kongresas gavo gausių sveikinimų raštu ir žodžiu. Ypač gražūs sveikinimai buvo šios šalies šeiminingo prez. Eisenhowerio. Sveikinimo telegramos gautos iš Amerikos visuomenės organizacijų. Iš lietuvių telegrama sveikino Lietuvos ministras P. Žadeikis, žodžiu sveikino Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys, Laisvės Komiteto pirm. Vael. Sidzikauskas. Kongrese svečių tarpe matėsi įvairių kitų tarptautinių organizacijų atstovai. Iš lietuvių buvo Liet. Krikščionių demokratų Sąjungos centro valdybos pirm. Pr. Vainauskas.

Kongreso užbaigimo dieną įvyko iškilminga vakarienė, kurios metu pagrindiniai kalbėtojai buvo du kandidatai į New Yorko gubernatorius — respublikonas senatorius Ives ir demokratas Harriman. Jiedu prisiminė už geležinės uždangos kenčiančius tautos ir kalbėjo apie reikalingą jas greičiau išlaisvinti. Kiti kalbėtojai buvo JAV delegatė Jungtinės Tautosose Mrs. Oswald Lord, JAV sekretorius Dulles vardu — Mr. Barbour, Free Europe direktorių tarybos pirm. Crew ir kt.

Svečių tarpe, tarp daugelio laisvųjų ir pavergtųjų tautų vadų ir organizacijų atstovų, buvo ir kardinolo Spelmann atstovas, War Relief Services direktorius Very Rev. Msgr. A. J. Wyckislo. Jis buvo pakviestas sukalbėti invokaciją. Pagrindinė siena prie stalo, už kurio sėdėjo Žaliojo Internacionalo valdyba ir svečiai, buvo papuosta visų toje organizacijoje dalyvaujančių tautų vėliavomis.

Kalbas ir atskirus įkalbėjimus visai Voice of America programai įreikordavo Lietuvos Balsas redaktoriaus inž. Pov. Labanauškas. Į Lietuvą to kongreso proga žodį tarė dr. B. Matulionis, Balys Paramskas ir Jonas Kardelis. Buvo transliuota ir per Free Europe radiją.

Lietuvių delegacija

Lietuviai Žaliajame Internacionale dalyvauja kartu su albais, bulgarais, kroatais, estais, latviais, vengrais, lenkais, rumunais, slovakaais ir serbais. Valstiečių Liaudininkų Sąjungos delegacijai šiame kongrese vadovavo A. Devenienė.

Iš lietuvių kongrese dar dalyvavo: J. Audėnas, dr. J. Pajaujis, dr. B. Matulionis, prof. V. Kanauka, dr. M. Devenis, plk. K. Škirpa, H. Blazas, inž. Ant. Novickis, J. Makauskis, V. Steponavičius. Iš Kanados buvo atvykęs red. J. Kardelis. Sąjungos ir kongreso pirmininkas St. Mikolajczyk, su Jūsų korespondentu dalindamasis mintimis apie bendrą darbą, džiaugėsi lietuvių bendradarbiavimu. Patyręs, kad „Draugas“ spausdinamas Chicagoje, prašė jo var du pasveikinti Chicago, o taipgi ir visus kitus skaitytojus.

— Šiuo metu nuosirdus bendradarbiavimas yra pats svarbiausias dalykas. Jei tą faktą žinotų mūsų broliai ir sesės už geležinės uždangos, jiems būtų daug lengviau laukti išlaisvinimo.

Persijos armijos karininkai, slapotos komunistų partijos nariai, čia matomi kalėjimo drabužiuose. Kariuomenės teismas dabar svarsto jų bylą, prokuroras pareikalavo mirties bausnės už žinių perdavinėjimą Rusijai. (INS)

Trys streikai

NEW YORK, spalio 6. — Antrą kartą per pusę metų judriausias pasaulyje New Yorko uostas vakar nebuvo aptarnaujamas dėl dokerių streiko. Streikuojama reikalaujant pakelti atlyginimą maždaug 10 c. valandai nuo 1953 m. spalio 1 d.

Nutarė šią savaitę kurią dieną pradėti streiką Indiana valstybės Michigan City kalinių prižiūrėtojai, reikalaudami unijos pripažinimo, atlyginimo padidinio ir darbo laiko sutrumpinimo. Gubernatorius turi parengti vykdą Gvardiją prižiūrėtojų vietoms užimti.

Trečias streikas brėžia geležinkeliuose, tačiau šio link dar nėra įsibėgėta. Streikuoti yra numatę Pullman vagonų tarnautojai.

Vargas šalininkai

surinkę daug balsų

RIO DE JANEIRO, spalio 6. — Pereitą sekmadienį Brazilijoje vyko federalinio parlamento, valstybių ir miestų pareigūnų rinkimai. Balsavo negirdėtai didelis skaičius piliečių. Rezultatai bus žinomi gal tik savaitės gale.

Kur rezultatai jau žinomi, ten jie rodo, jog nusizudžiusio prez. Vargas rėmėjai gali nurungti dabartinį prezidentą remiančią konservatyvią demokratines unijos partiją. Tai reikštų, jog žmonės patikėjo, ką sakė Vargas savo paliktame politiniame testamente apie savo priešus.

● Japonijos premjeras Yoshida jau atvyko su oficialiu vizitu į Prancūziją. Jis ieško rinkų Japonijos prekėms.

Savo vasaros rezidencijoje Denver, Colo., prez. Eisenhower įteikė kongresininkui Garbės Medalį leit. B. F. Wilson ir seržantui O. L. Mize, kurie čia matomi su prezidentu ir savo šeimomis. (INS)

Daugybė belaisvių tebedirba Sov. Rusijos karo mašinai

NEW YORK, spalio 6. — Jungt. Tautų speciali komisija patiekė vakar davinį apie už geležinės uždangos slepiamus įvairių tautų belaisvius, kurių likimui išaiškinti Rusija neteikia jokios pagalbos.

Komisija tam reikalui ištirti buvo sudaryta daugybei vokiečių ir japonų negrįžusių iš Sov. Rusijos nelaisvės. Nors Sov. Rusija visą laiką sakė, kad jokių belaisvių pas save neturi, išskyrus karo nusikaltėlius, tačiau per paskutinius metus iš Rusijos grįžę labai daug vokiečių, atiduota gana daug japonų, kiek italų ir ispanų. Su japonais ir dabar vyksta derybos dėl kitų repatriacijų.

Bet JT komisijai nė Sov. Rusija, nė jos satelitai žinių apie gyvus ar mirusius belaisvius ne suteikė. Visas turimas žinias pateikė tik Vokietija, Japonija ir Italija.

Komisijos turimi daviniai rodo, kad svetimų belaisvių dar turi Sov. Rusija, Kinija ir Prancūzija — ši pastaroji turinti į karo nusikaltimus įmaišytus 145 vokiečius.

V. Vokietija turi daugiausiai dingusių karių, ir beveik visi yra dingę rytų fronte (apie milijonas ir 157,000 vyrų). Žinoma, visi jie nėra gyvi, bet Sov. Rusija atsisako ir pavardės pranešti. Komisija žino, kad Rusijoje dar gali būti nelaisvėje apie 6,000 čekų ir 15,000 lenkų. Be to, Rusijon deportuota apie 750,000 civilių vokiečių. Vokietijos vyriausybė net žino, kur gyvena 129,000 tų civilių, bet jokia jėga negali priversti Rusijos tų žmonių grąžinti namo.

Daugiau kaip 63,000 italų dingę Rusijoje, bet Italijos organai galėjo nustatyti tik 541 italo buvimo vietą Rusijoje.

Japonijos daviniai teigia, kad dar 63,373 japonai buvo gyvi išmėtyti prie darbų Sibire, Išorinėje Mongolijoje, Sachaline, S. Korėjoje, Kinijoje ir ant Kurilų salų. Šiomis dienomis būta kalbų, kad Rusija pažadėjusi Japonijai visus belaisvius grąžinti už draugiškesnių santykių užmezgimą.

Meksika rengiasi išduoti guatemaliečius

MEXICO CITY, spalio 6. — Meksikoje areštuotas atbėgęs buv. Guatemalos policijos viršininkas Rosenberg ir duoti įsakymai areštuoti dar tris buv. Arbenz režimo vadus: slapstosios policijos viršininką Cruz Wer, užsienio reikalų ministrą Toriello ir patį buv. prezidentą Arbenz Guzman. Du pastarieji tebėra Meksikos ambasadoje Guatemaloje, o Cruz Wer greičiausiai slapstosi Meksikoje.

Guatemalos pulk. Armas režimas paprašė juos visus išduoti, kad atiduotų teismui už žmonių žudymą, kankinimą, valstybinio turto pasisavinimą ir kt.

Isakymas minėtus asmenis areštuoti reikiška, kad Meksikos vyriausybė pasirengusi juos išduoti Guatemalai, jei Meksikos teismai rekomenduos prezidentui tai padaryti. Kadangi prezidento nutarimas dar gali būti skundžiamas vyr. teismui, tai minėtų asmenų išdavimo procedūra bus ilga.

Sovietų bomba buvus stipresnė už Amerikos

TOKIO, spalio 6. — Vienas Japonijos universiteto profesorius teigia, kad paskutinis Rusijos termoatominis sprogimas, darytas rugpjūčio 16 d., buvus stipresnis už JAV paskutinį pavasarį bandytą vandenilio bombą. Jis padarė savo išvadą ištyręs ant Japonijos atneštas ir lietaus išlytas to sprogdinimo sukeltas radioaktyvias medžiagas.

Jugoslavija džiaugsmo nerodo; užkišta spraga Europos apsaugoje

ROMA, spalio 6. — Triesto zonos padalinimą tarp Italijos ir Jugoslavijos Italijos visuomenė ramiai sutiko. Jugoslavija sakosi padariusi auką taikai.

Vakar sutartį Londone pasirašant, Italijai tenkančioji zona A pasipuošė vėliavomis. Nebuvo demonstracijų nė Romoje nė Trieste.

Šiandien premjeras Scelba daro tuo reikalu pranešimą parlamentui ir prašys pasitikėjimo, kurį tikisi gauti, nes koalicijos partijos susitarimui iš anksto yra pritarusios. Sutarties patvirtinti ratifikuoti parlamentui ne reikės, nes susitarimas laikomas ne teisiniu, bet administraciniu aktu. Be to, tas administracinis patvarkymas vadinamas dar laikinu, nors niekas neabejoja, kad susitarimas yra galutinis. Tokia forma parinkta todėl, kad Trieste klausimą tvarko Italija ir Jugoslavija, o ne JAV, Anglija, Prancūzija ir Sov. Rusija, kaip to reikalauja Italijos taikos sutartis.

Jugoslavijoje daug apie susitarimą nekalbama, nes tai nelaima laimėjimu. Jugoslavija tačiau sako, kad nuolaidas diktavo realistinis galvojimas ir Jugoslavijos noras pasitarnauti taikai. Ir Triesto klausimo su tvarkymas, kaip mano oficialusis Belgradas, Italijos širdies ne palenkė Jugoslavijai, todėl šiltų santykių greit nelauktina.

Jei abidvi pusės realiai galvos, tai Triesto bylos baigimas gali atidaryti Italijai kelią į mažąją Balkanų karinę santarvę, kurią šį pavasarį sudarė Graikija, Turkija ir Jugoslavija. Tada buvo sakoma, kad tik Trieste truko prie tos sąjungos prisidėti Italijai. Kaip ten bebūtų, bet dabar jau bus galima pietinės Europos apsaugos sistemoje užkišti spragą, kuri buvo pasidariusi Italijai nenorint karščiau ir kitaip bendradarbiauti su Jugoslavija.

Jei abidvi pusės realiai galvos, tai Triesto bylos baigimas gali atidaryti Italijai kelią į mažąją Balkanų karinę santarvę, kurią šį pavasarį sudarė Graikija, Turkija ir Jugoslavija. Tada buvo sakoma, kad tik Trieste truko prie tos sąjungos prisidėti Italijai. Kaip ten bebūtų, bet dabar jau bus galima pietinės Europos apsaugos sistemoje užkišti spragą, kuri buvo pasidariusi Italijai nenorint karščiau ir kitaip bendradarbiauti su Jugoslavija.

● S. Korėjos radijas praneša, kad Kinijos komunistai baigė išvežti iš S. Korėjos 7 savo divizijas.

● R. Vokietijoje skelbiama, kad rugpjūčio mėn. areštuota 547 asmenų, įtarti esą amerikiečių agentai.

● Per 9 šių metų mėnesius iš sovietinės Vokietijos ir vakarus pabėgo viršum 143,000 asmenų.

● Kita darbių grupė išvyko į Kiniją 5 savaitių kelionei. Yra politikų, bet daugumą sudaro unijų žmonės.

● Kalendorius
Spalio 6 d.: šv. Brunonos. Lietuviškas: Buivydas ir Guoda.

● Oras Chicagoje
Apsniaukus, temperatūra be žymesnio pasikeitimo. Saulė teka 5:53, leidžiasi 5:25.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

— Prie Formozos žinioje esančių salų pastebėti nežinomos kilmės povandeniniai laivai, todėl Chiang liaivys susitprinęs žvalgybą. Nors Quemoy salą komunistai stipriai apšaudė, tačiau greičiau lauktina puolant Tuchen salas Chekiang provincijos pasienyje.

— Iš R. Vokietijos aną dieną atbėgęs lakūnas praneša, kad šimtai R. Vokietijos lakūnų parengta skraidyti sprausminiais lėktuvais. Ir jis tuojau būtų vykęs į Rusiją apmokymų, tačiau pasuko per upę į vakarinę Berlyną.

— JAV šiuo metu įvairiais tikslais yra atvykę Pakistano premjeras Ali, Ispanijos krašto apsaugos ministras Munoz Grandes ir Prancūzijos štabo viršininkas gen. Gillaume. Pastarieji du lankys karines bazines.

— V. Vokietijos kancleris dr. Adenauer vakar padarė pranešimą parlamentui apie Londono susitarimus. Daug kartų jo kalba pertraukta ovacijomis. Diskusijos betgi bus kietos, nes socialdemokratams turės pateisinti savo opoziciją Adenauer užsienio politikai.

— Olandijos užsienio reikalų ministras perstatė kraštui Londono susitarimus kaip sveiko proto laimėjimą. Jis tikras, kad Olandijos parlamentas juos priims. Belgija su Londono nutarimais eis ir parlamentą tik tada, kada Paryžius bus savo žodį pasakęs.

DARBO SANTYKIŲ TEISINIAI TERMINAI

Fact-Finding Board — vyriausybės agentūros ar įstaigos paskirta asmenų grupė, kuriai pavesta ištirti, surinkti ir paskelbti duomenis dėl darbo santykių ginčo.

Fair Employment Practice — tokia darbo politika, kuri įgyvendinama visiems lygiai žmonėms, nežiūrint rasės, tautybės ar tautybės kilmės.

Featherbedding — sąryšis su produkcijos ribavimu, unijos reikalavimas, kad būtų daugiau darbų, reikalaujama samdyti daugiau darbininkų, negu tam darbui reikėtų atlikti ir reikalavimas dirbti neproduktingus darbus.

Federal Committee on Apprenticeship — pagal Apprentice Training Act (Gizelių apmokymo įstatymas), iš darbdavių, unijos ir valstybės atstovų sudarytas komitetas, kuriam pavesta pakelti gizelių išimokslinimą ir patarti visoms pramonės grupėms tais klausimais, kurie liečia gizelių praktiką.

Finish-Go-Home Basis of Pay — tokia praktika, pagal kurią darbininkams yra leidžiama eiti namo, atlikus specialaus darbo normą, kuri yra nustatyta visai darbo dienai ir jiems yra užmokama už visą darbo pakaitą (šiftą). Tikrumoje tai yra uždarbių paskatinimo metodas.

Fink — asmuo, daręs karjerą dirbdamas kaip streiko laurotojas.

Fixed Shifts — sudaryta darbo valandų lentelė, pagal kurią darbininkų grupė yra paskirta dirbti nustatytą pamainą, kaip pirmą, antrą ir pan.

Flexible Schedule — toks planas, pagal kurį darbininkai per nustatytą laikotarpį dirba ne daugiau, kiek yra paskirta darbo valandų, nors dienos ir savaitės darbo valandų skaičius buvo skirtingas.

Fluctuating Workweeks — darbo savaitės, kurios savaitinis darbo valandų skaičius nuolat keičiasi.

Free-Rider — unijos terminas, kuriuo vadinamas neunijos darbininkas, pasinaudojęs iš unijos kolektyvinių derybų gautais laimėjimais, nors prie to savo išlaidomis neprisidėjęs.

Frictional Unemployment — laikinas ir mažiausias laipsnis nedarbas, kuris pasireiškia dėl asmeninių, įstatyminių ar socialinių suvaržymų darbo rinkoje, kaip tai pvz. kvalifikacijų ar patyrimo stoka, kurių darbdavys gali iš darbininko reikalauti specialiu atveju (gavęs tam tikrą užsakymą), unijos išleistos taisyklės, amžiaus riba ir pan.

Fringe Issues — darbo sutartyje numatyti nuostatai, kuriais nustatoma be valandinio uždarbio dar paskatinimo priemonės (bonai, atlyginimas už gabalus), be to, atlyginimai už atostogas, viršvalandžių darba, ligos pašalpa ir švenčių apmokėjimas.

Full Employment — toks laikas, kai visi asmenys, kurie nori dirbti ir gali dirbti gali gauti darbą.

Fringe Groups — darbininkai, kurie gali ar negali būti įstatymo globojami dėl to, kad jie yra pasamdyti į ribotą veikimą (activities).

Full Crew Rules — remiantis Interstate Commerce Commission taisyklėmis reikalaujama nustatyti darbininkų pakaitos traukinių važiojimo.

Gainful Employment — atlyginimas darbininkams už jų sunaudotą laiką, kvalifikaciją ir gabumus.

Gain - Sharing — padidėjus produkcijos pelno rezultatams, darbdavys išmoka savo darbininkams padidintą atlyginimą (sharing) pagal iniciatyvinę uždarbio sistemą.

Garnishee — patvirtintas teisės įsakymas dėl įsiskolinusio darbininko uždarbio, reikalaujant iš darbdavio sumažinti nuostatas sumos dydį tiesiogiai per teismo antstolį kreditoriui išmokėti.

Garnishment of Wages — leigališka iš darbininko uždarbio atskaitymo praktika skolininkui ir skolos tiesiai iš darbdavio rinkimas.

General Strike — visose kompanijose tam tikroje teritorijoje organizuotų darbininkų visuotinis streikas. Taip pat organizuotų darbininkų streikas bet kurioje vienoje pramonės šakoj.

Geographic Wage Differential — pagal vietovės įmones ar pramonės rūšį — įvairus uždarbių dydis.

Goldbricking — unijos praktika riboti gamybą arba darbo rezultatus.

"Good Day" or "Good Night" — apleidžiant darbą dienos pakeitai ar nakties pakeitai pasibaigus atsisveikinama. Šis terminas kartojamas kai išsiskaidami darbininkai darban. Kai kada darbo sutartyse nustatomi nuostatai mokėti darbininkams atlyginimus, kai jie esti pašaukti atgal darban po "Good Day" arba po "Good Night".

Goon — asmuo darbdavio ar unijos pasamdytas streiko metu sukelti riaušius.

Goon Squads — asmenų grupė pasamdyta streiko metu riaušius sukelti.

Graveyard Shift — darbo valandų lentelė, pagal kurią įpareigojami darbininkai dirbti vėlai vakare arba anksti rytą (trečioji pakeita).

Grievance — Darbininkų arba darbdavių nepasitenkinimas su tam tikrais aspektais darbo santykiuose. Gali ar negali būti ribojamas nepasitenkinimas unijos sutartimi.

Group Bonus — darbininkams bonų išmokėjimas, bazuotas tos grupės gamybos rezultatais.

Guaranteed Employment — planas, pagal kurį darbdavys pasizada savo darbininkams tam tikrą minimumą ar nustatytą darbo valandų, dienų, arba savaitinių skaičių metų laikotarpį. Taip pat gali būti kai darbdavys pasizada savo darbininkams tam tikrą minimumą ar nustatytą skaičių valandų ai dienų per savaitę.

Guaranteed Wage rate — mokėjimo laikas, kai darbdavys garantuoja savo darbininkams, pasamdytiems normaliam darbui ar nuo gabalų; per numatytą laiką darbininkai gauna uždarbio minimumą, nežiūrint produkcijos rezultatu.

Harmony Clause — klausulė, kuri leidžia darbdaviui skatinti darbininkus įstoti į uniją, bet toks skatinimas negali virsti reikalavimu, kaip sąlyga darba gauti.

Holdback Pay — darbininko uždirbto atlyginimo sumokėjimas ne nustatytu laiku, bet kiek užvilktas.

Homework — iš darbdavio duotos medžiagos produktų gamyba darbininko privačiame bute. Darbininkui mokamas uždarbis nuo valandos ar nuo atliktų gabalų skaičiaus. Toks darbas dažnai įstatymų reguliuojamas.

Hot Goods — 1) darbininkų streiko metu pagaminti įmonėje produktai, 2) Wage-Hour įstatymui nusižengus, pagaminti produktai ir tie produktai pervežti per valstybės ribą.

Hot Traffic — telegrafiniai pranešimai tarp tų įmonių, kuriuose darbininkai streikuoja.

House Organ — kompanijos leidinys, informuojantis darbininkus apie kompanijos veiklą ir apie darbininkus ir jų veikėkėjus.

—Pr. Sulaitis

SUNŲ DRAUGYSTĖ

Vienas aktorius New Yorke įsigijo mažą šuniuką ir parsinešė namo, kur jo senasis šuva maloniai priėmė jauniklį ir kasdien rūpėtingai saugo ir nešioja krepšyje.

Kaip Azija dar

Prieš 2,500 metų patarė kariauti

Ruošiant karininkus, pasakojama apie karų istoriją; nurodomi didieji karo meistrai — Cezaris, Hannibalas, Aleksandras; atkreipiamas dėmesys į Clausewitz, Vegetius, Fuller ir kitų karo istorikų knygas, ilgas su šimtais puslapių.

Bet anksčiau už juos visus Kinijos rašytojas ir karo meistrai **Sun Tzu**, maždaug apie 500 metų prieš Kristų parašė knygą "Karo menas", kurioje trumpai, drūtai, įsakymų ir patarimų forma nurodo, kaip reikia kariauti.

Galbūt, jis išreiškė tą karo patirtį, kuri yra susikrovusi Azijos žmogaus dvasioje, nes tai ką jis seniai seniai patarė, ir šiandien nuostabiai tiksliai tebevykdo Azijos kovotojai. Korėjos Kim Il Sung, Kinijos Mao Tse-Tung, Indokinijos Ho Chi-minh, Japonijos generolai, kurie paruošė Pearl Harbor žlugimą, veikia ta pačia dvasia ir strategija, kaip ir senieji mongolų Dschingis Khan, japonų Timur, hunų Atila. Lyg jie visi būtų pasisavinę Sun Tzu patarimus. O tarp jų skaitome:

"Laikyk savo planus slaptumoje kaip tamsiausią naktį".
"Mokėk kantriai laukti, jeigu tavo priešinai turi nuo to pavargti".

"Laikyk savo kariuomenę gerai pavalgydintą net ir tada, kai tavo priešinai badauja".
"Apsimesk silpnas, o būk stiprus".

"Būk visiškai apsiginklavęs, o apsimesk visai nepasiruošęs".
"Po kuklių žodžių ir sustiprinto pasirengimo ateina puolimas. Jei priešas garšiai kalba ir duoda suprasti, kad puls, tas reiškia, kad jis pasirengęs trauktis. Tik tada, kai derybininkas iš burnos barsto komplimentus, jis nori paliaubų. Bet taikos pasiūlymai, kurie neprašo sąjungos, rodo, kad priešas rengiasi apgauti".

"Kai tik generolas visais punktais jaučiasi tikras, turi žaibiškai pulsti. Jei žino, kad priešas stipresnis, turi iš jo išsisukti. Jei tu puoli, trenk kaip perkūnas".

"Kad kariuomenė priešą užmuštų, kariuomenė turi būti sukelta prieš jį neapykanta".
"Venk galingo ir pulk silpną. Pulk ten, kur tavo priešinai nepasiruošęs, pasirodys ten, kur jis nclaukia".

"Puolimo uždavinį laikyk paslaptyste. Tada priešas turės laukti užpuolimo įvairiose vietose ir savo kariuomenę išblaškyti".

"Kai reikia kovoti, sumaišyk pirmiausia priešą planus. Todėl: susprogdink ir suskaldyk priešą jėgas. Bet vieno tebevingia generolas bet kuriom aplinkybėm: apgulti įtvirtintus miestus. Tepaima juos iš vidaus".

"Priešo kraštą yra geriau paimti be kovos, negu jį laimėti kruvinoose mūšiuose; gariau priešą kariuomenę paimti su ja nekariaujant".

"Geras generolas sugeba palaukti priešą pasipriešinimą be kautynių. Jis verčia sostus be kovų karo lauke".

"Laimėjimas tam švystels, kurio kariuomenė nuo vyriausio iki žemiausio laipsnio turės tą pačią dvasią ir kurios generolas, be to, jokių būdu nesi-duos perkaltas savo vyriausybės".

"Kare tavo tikslas pergalė, o ne ilgas karas. Nėra jokio pavyzdžio, kad šalis būtų turėjusi naudos iš ilgo karo".

Sitų patarimų laikosi dabar ne tik Azijos geltonieji Korėjoje, Indokinijoje, Malajuose, bet ir Azijos baltieji, kurie dirguoja iš Maskvos. Lyg bolševikai iš senosios Azijos išmokę karo išminties — savo planus slėpti, klaidingai laukti ir staiga pulsti.

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugišką žmonę, pasiruošusią jums patarnauti. Santuopos apdraustos iki \$10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: MAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antr., ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

ar be jokios kovos priešą jėgas palaužti infiltracija ar kitokiu būdu iš vidaus.

Koks skirtumas, palyginti su dabartine strategija Vakarų, kurie daug kalba apie savo apsiginklavimą, ginklų rūšis, kariuomenės ir ginklų paskirstymo vietas, kiekius; kurių ir kariavimo Korėjoje ar Indokinijoje tikslas buvo ne laimėti, bet kariauti.

Užtat ir skirtingi vaisiai.

("D").

Vergų kainos

XVIII šimtmečio pradžioje Anglijoje ėjo kova dėl monopolio prekiauti žmonėmis, o tas monopolis buvo English African Company rankose. Monopolio priešininkai sakė, kad jai English African Co. neturės konkurentų, tad vergų kaina pakilsian ti iš 15 iki 50 svarų, o tai prives tų plantatorių prie bankroto. 1953 m. Richmond vergų rinkoje amerikiečiai plantatoriai už suaugusį stiprų negrą mokėję iki \$1,100, o už negrą merginą iki \$850.

Prūsijos karalius Fridrikas Didysis, rinkdamas kareivius savo gvardijos grenadierių pulkui, už 7 pėdų augščio grenadierių mokėjo \$3,000, bet negrų jis nepirko.

Pietų Amerikoje žmonių pirkliai mokėjo už jauną moterį, vidutiniškai imant, \$1,000, o už blondines mokėjo žymiai brangiau, negu už brunetes.

Du milijonai Liurde

Nuo gegužės mėnesio šiemet Liurdą jau aplankė apie du milijonai piligrimų.

CONRAD'AS — FOTOGRAFAS

(Lietuvis)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jau navedžiame duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.

414 WEST 63rd STREET
Tel. Eng. 4-5883 arba Eng. 4-5840

PIGLIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turite naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
6930 S. Talman, Chicago 23, Ill.
Tel. GRovehill 6-7086

Atominė energija ir gelžkelis

Atominės energijos inžinieriai apskaičiavo, kad pirmasis eksperimentinis traukinio lokomotyvas per metus laiko sunaudotų 11 svarų uranijaus, kaip varomosios atominės energijos šaltinio.

Vokiečių aviacija

Britų aviacijos istorikai nusprendė, kad vokiečių aviacijos inžinieriai II Pasaulinio karo metu buvo pralenkę Aliantų lėktuvų konstruktorius, bet Vokietijos vyriausioji komanda klaidingai panaudojo oro ginklą.

PASKOLAS
ANT PIRMŲ MORGICIŲ DAROME
LENGVAIS ISMOKEJIMAI
DEL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ KREIPKITES Į

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. CERMAK ROAD TEL. Virginia 7-7747

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
Perdirbami motorai, stabdžiai, transminijos, keičiamos dalys
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas

M. ĖSAS — A. STANEVIČIUS
1835 CANALPORT Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146
Namų KENwood 8-3092

SPECIALUS NUPIGINIMAS!

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telef. SEeley 3-4711

Gausite dar specialią dovaną, jei paminėsite, kad šį skelbimą matėte "Drauge"

11 dalių miegamojo baldai tik už \$149.00

Pasinaudokite šia reta proga, nebrangiai įsigyti miegamojo visą apstatymą įskaitant matracus ir spyruokles.

Atidara sekm. nuo 11 iki 5 v. vak.

Užėikite į LIETUVIŲ KRAUTUVĘ

SEGHEITTI TRAVEL BUREAU
2451 S. Oakley Ave. — Tel. YArds 7-3278

MES PARŪPINAME KELIONES: Lėktuvais — Geležinkeliais — Autobusais — Laivais.

Taipgi parūpiname bilietus, viešbučius ir suvarkome visus su kelione susijusius dalykus. TURIME LIETUVIŲ SKYRIŲ Pildome affidavitus. Keliones planuojame iš anksto kitiems metams. Anksčiau užsisakykite bilietus kaip lėktuvais taip ir laivais, tai būsite tikri, kad tikrai gausite vietas. Pirkdami bilietus pas mus nemo-kėsitė brangiau ir išvengsite laiko sukrūdimų, nes neradę lankytis nei į gelžkelio stotį ar aerodromą, nes visai tai atliksite vienoje vietoje — PAS MUS.

Pradėk Taupyti Šiandien, Turėsi Rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje. **BRIGHTON SAVINGS & LOAN** moka 3% pelno ant jūsų sutaupų.

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:
Pirmad., antr., penktad. ir ketvirtad. 9 ryto iki 4:30 p. p. Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d. Ketvirtad. 9 ryto iki 8 vak.

DIENRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti skėti kasdienius įvykius. Tam reikalingi dienraštis darosi būtinybė.

Šiais metais suina 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus tebūnie minimas šuku: kiekvienose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis, o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švęsdamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, dar iš savo pusės auką: naujiems skaitytojams šiuosien dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsitišti adresą savo ar kito kuro tu interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šėtadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (ateitininkų, skautų, studentų), sporto, sveikatos patarėję; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiaim romanui ir pasikiau atkarpoje spausdina rinktinis kūriniai.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čileje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Įdomi nemokamai "Draugas" mėnesini Jūs niekuo nepapareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugo" dar neskaitote, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresus avo pažįstamų, kurie jo dar neskaito ir mes per mėnesį laiko "Drauga" šiuosien be užmokėčio.

DRAUGAS
2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

Putnamas vėl sušaukė visas

Pasibaigė vasaros linksmybės. Vėl ėmė kristi rudens lapai, primindami visiems mokiniams knygas ir darbą. Šįmet į Putnamo Nekalto Prasišėdimo Seserų vedamą bendrabutį susirinko net 26 įvairaus amžiaus ir dar įvairresnių interesų mergaitės. Iš jų dvi lanko pradžios mokyklą, keturiolika — Putnam Catholic Academy ir dešimt — Annhurst Kolegiją. Kad darbas prasišėdimo iš karto tvarkingai ir organizuotai, ilgai nedelsiant buvo išrinkta naujiems metams bendrabučio valdyžia.

Seniūne buvo išrinkta Ritonė Tonkūnaitė, jos padėjėjos ir korespondentės pareigos teko Aldonai Vasiliauskaitėi, o visokių meninių pareigų ir vakarų ruošimas buvo pavestas Elonai Marijošūteitei ir Nemyrai Lembergaitėi. Rita Kapociūtė buvo išrinkta akademikių ir pradžios moksleivių atstove. Pasikeitė ir bendrabučio vedėja. Bendrabutį vesti ir tvarkyti perėmė sesuo Kristofora.

Pačią pirmąją mokslo savaitę Putname atsilankė dr. O. Labanauskaitė. Vieną vakarą ji pasvertė studentams ir jaukiems buvo diskutuojama problemos, išskylančios šių laikų lietuviškam jaunimui. Vienas iš klausimų buvo: kokį kraitį vežtume su savim grįždami į Lietuvą. Iš pagrindinių vertybių buvo pasiūlyta: profesija (pasirinkta, atsižvelgiant į asmeniškus palinkimus ir dabartį), gerieji bruožai amerikietiškos kultūros ir lietuviška dvasia.

Kiek ilgiau buvo sustota prie lietuviškos kalbos „siukšlinimo“, dėl trūkumo atskiroms profesijoms lietuviškų terminų ir išsireikimų dabar studijuojančio jaunimo žodyne. Dr. O. Labanauskaitė siūlė tuo klausimu kreiptis į kalbininkus ir prašyti pagalbos per spaudą.

Ir vėl šventė

Pradedami nauji metai — atverčiama nauja knyga, kurios viršelius buvo papuoštas spalvotomis nuotraukomis rugsėjo 24 d. oficialiame pensionato atidaryme Putname. Visų bendrabutinių intencija kun. Yla atlaikė šv. Mišias. Pamokslu metu ka-

pelionas kalbėjo apie nusižeminimą ir paprastumą, kitaip tariant, apie dvasios kilnumą, kungas ir darbą. Šįmet į Putnamo Nekalto Prasišėdimo Seserų vedamą bendrabutį susirinko net 26 įvairaus amžiaus ir dar įvairresnių interesų mergaitės. Iš jų dvi lanko pradžios mokyklą, keturiolika — Putnam Catholic Academy ir dešimt — Annhurst Kolegiją. Kad darbas prasišėdimo iš karto tvarkingai ir organizuotai, ilgai nedelsiant buvo išrinkta naujiems metams bendrabučio valdyžia.

Pagaliau atėjo ir prasišėdimo linksma vakaris. Bendrabučio seniūnė Ritonė Tonkūnaitė visų mergaičių vardu pasveikino ir padėkojo už sukurta lietuvišką atmosferą ir už suteiktas galimybes mokyti lietuvių kalbos ir lietuviškų papročių. Motinėle M. Aloyza savo žodyje linkėjo visoms augti ir bręsti religiniai, intelektualiniai, tautiškai bei visuomeniškai.

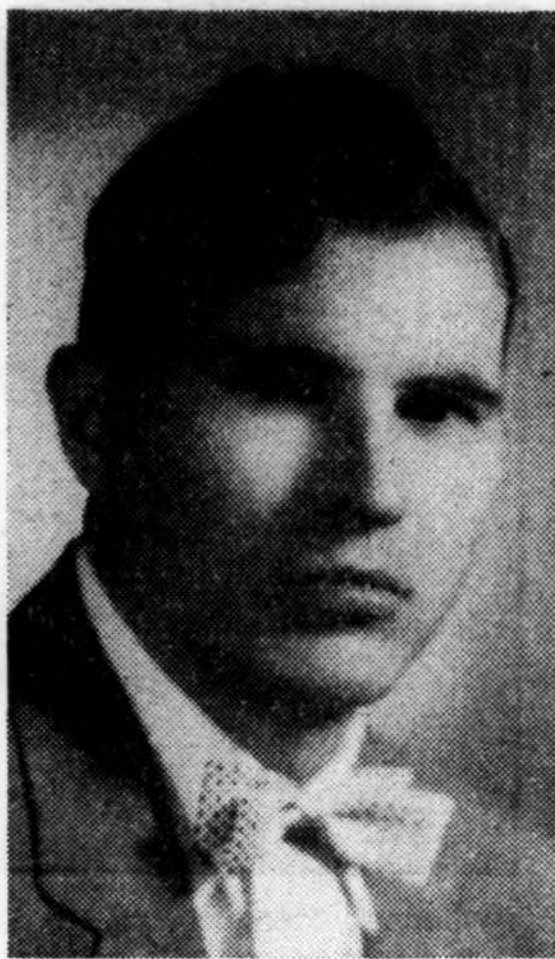
Toliau programos pravedimą perėmė Elona Marijošūteite. Dainų, eilėraščių ir rašinių pagalba buvo sukurta Lietuvos miško ir laukų dvasia. Danutė Kauraitė paskaitė A. Giedriaus rašinėlį „Šviesioji karalystė“. Būrelis akademikių pašoko šoki „Slama šilko vėjas“, o jaunesnių mergaičių choras sudainavo dainą „Miškų gėlė“. Sekantį naktį išpildė patys mažieji bendrabučiai: Violeta Juodytė ir Romukas Petraitis pašoko šoki pagal liaudies dainelę „Ei, mergyte, mergutele“.

Programaėjo linksmybų ir linksmybų. Buvo dainuojamos dainos ir gale sekė Elonos Marijošūteite, Rūtos Žukauskaitės ir Danutės Giedraitytės sukurta kupletai. Čia neliko nė vienas užmirštas. Apdainuoti buvo net kun. Yla ir Motinėle Aloyza.

Baigėsi programa, baigėsi ir šventė. Išsiskirstė svečiai su pakelta nuotaika, o mergaitės liko pasiryžusios įgyvendinti linkėjimus.

A. V.

NAUJAS INŽINIERIUS

Rugsėjo 23 d. inžinieriaus diplomą gavo jaunas lietuvis Irvins Dreivė. Kilimo augstaitis, gimnaziją baigęs tremtyje — Oldenburge 1950, Irvins Dreivė prieš 3 metus įstojo į Aeronautical University of Chicago. Aeronautical Engineering Technology fakultetą ir po trijų metų studijų, pas prof. L. V. Sims apgynęs disertaciją „A Principle of Jet Propulsion, tapo inžinieriumi. Iškilmingos diplomų įteikimo apeigos buvo Lake Shore Club of Chicago. Be būrio amerikiečių iškilminge dalyvavo ir lietuvių studentė Nijolė Jasėnaitė.

Inž. I. Dreivė, kaip ir daugeliui lietuvių studentų, teko dirbti ir finz darbą, kad tik sutaptų lėšų studijoms ir tėveliams padėti. Bet augstaitišką valia ir pasiryžimas padėjo jam užsibrėžtą tikslą pasiekti. Sąlygoms esant inž. I. Dreivė planuoja vykti į Šveicariją aeronautikos studijų gilinti.

mis, dabar darantį ruošiančias vienai televizijos stotčiai, buvo įkurta dar viena organizacija „Menininkų Klubas“. Prieš porą metų persiorganizavo į Lietuvį — Brazilijos kultūrinio bendrabūvio klubą. Taigi, dabar Brazilijoje turime 6 lietuviškas organizacijas: keturias S. Paulyje (Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, L. R. K. Sv. Juozapo Bendruomenė, veikianti tik per savo sekcijas, L. S. K. Bendruomenė „Lituanija“ ir L. B. K. B. klubas), o Rio de Janeiro — dvi: Da'navos Sąjunga ir Kat. Bendruomenė. Visos šios organizacijos nesuburia nė 500 narių.

NUSIKALTIMAS IR BAUSMĖ

Jau pasirodė knygų rinkoje visos 6 dalys, 3 knygos, kainą visų knygų tik \$8.50.

Romanas vaizduoja šurplį žmogaus tragediją. Silpnas dorovės jaunas, sumiškęs siela, didysis meilės išklysmas ir pasiaukojimas. Gilus vidinio žmogaus pilvis ir netilstantis sąžinės sauskumas joms atskleidžia žmogaus sielos paslaptis.

Visuomet šis literatūros veikalas puoš jūsų bibliotiką ir jo nepakeistė jokiomis knygomis.

Tuo reikalingu pas visus knygų platintojus arba adresuokite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

SIELA UŽ SIELĄ

Parašyta italo selekzio D. turinio istorinė apysaką, turinčią 307 pusl., 43 spalvuotus paveikslus ir įristą į ketis viršelius.

Išgyskite įdomią, intriguojančią Pilla ir sulietuviną misionieriaus A. Sabaliausko „Nuo Imarės iki Orinoko“ autorius, 307 puslapių. Kaina \$2.00.

Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Mokyklos

Lietuviškų mokyklų, tokių ko kios buvo prieš karą, nėra. Bet jau 1947 — 1948 m. „Zinių“ redaktorius Simas Bakšys atsteigė lietuviškas pamokas dviejose Lietuvių Sąjungos mokyklose (Dr. J. Basanavičiaus ir Dr. V. Kudirkos), bet jau vargo mokyklos ribose. Paskui rašytoja K. Pažeraitė ir muzikas J. Kaselūnas tokią mokyklą suorganizavo ir Vytauto Didžiojo mokyklos rūmuose, V. Beloje. Bent dviem atvejais lietuvių kalbos pamokos buvo pradėtos dėstyti ir vienuolių pranciškiečių, JAV lietuvių, vedamoje V. Zelinos mokykloje. Bet neteseta.

Stipriausias mūsų tautinės ir kultūrinės veiklos variklis šiuo metu yra spauda. Turime du laikraščius, abudu savalraščiai, tai „Zinios“ ir „Mūsų Lietuva“.

Stiprus tautinis veiksnys turėtų būti ir bažnyčia. Jeigu nebūtų jokios lietuviškos mokyklos, jokių lietuvių kalbos kursų, tai geras klebonas, išmokęs vaikus lietuviškai melstis, galėtų pamokyti dar lietuviškai skaityti ir rašyti. Juk melstis mes mėgstame iš knygų... Bet pas mus šis reikalas galėtų būti geriau pastatytas.

Kartais atgarsiai pasirodo ir kitų šalių lietuvių laikraščiuose. Nekartą jų laikraščiuose teko rasti žinučių, kad Brazilijos lietuvių garsūs nesantaikomis. Tai ne visai teisinga: be reikalo mes nesipešam ir mokam dirbti išvien. Pvz., kad ir dabar, ryšium su tarptautine paroda S. Paulyje, jo 400 metų jubilėjaus proga, visi Brazilijos lietuvių išvien ruošia Lietuvos paviljoną. Išsiskiria tik komunistai, rusbarniai. Bet ir jų skaičius, adū jų spaudos taktikai, vis mažėja.

Vienok, viską suglaudus, gau sime išvadą, kad Brazilijos lietuvių lietuviški reikalai visdėlo netvarkoje. Apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės steigimą čia nėra nė kalbos. Mat Brazilijos įstatymai draudžia betkokią veiklą, kuriai nurodymai du-

dami iš užsienio. Susiorganzavę į PLB, mes galėtume būti pastatyti greta komunistų partijos... Mes galėtume atsispirti tik tada, jeigu į PLB būtų susitelkę visi JAV lietuviai, nes tada ir Brazilijos įstatigas būtų galima įtikinti, kad šios organizacijos veikla nėra žalinga.

Paveldėjo miliardinį turtą

Franz Dembinski, 64 metų, iš Allensten, Rytprūsijoje, automašinių taisyso meistris, paveldėjo Texas'o naftos „karalystę“, vertą apie \$1,000,000,000 ir tuo būdu tapo miliardierium. Jo senėvis Louis Napoleon Dembinski, būdamas 23 metų, 1830 m. iš Allenšteino atvyko į Texasą, kurį tuomet valdė meksikiečiai; tuo laiku kaip tik kilo karas tarp kolonistų ir krašto valdytojų ir Louis Napoleon didvyriškai kovodamas krito kovoje prie Goliath. Texas gyventojai, laimėję karą su Meksika, įvertino L. N. Dembinsko drąsą ir jo giminės padovanojo didelį stepių plotą. Niekas tada nenujautė, kad tame žemės plote slypi tokie milžiniški turtai. Texas'o vyriausybė nusiuntė L. N. Dembinsko broliui 2,000 auksinių dolerių, kad jis galėtų atvažiuoti į Texasą ir perimti savo brolio turtą, bet jis mirė Rytprūsijoje, o tie doleriai ir nuosavybė tolimoj Amerikoje jo toliau paveldėjimo keliu. Franz Dembinsko tėvas nenorėjo važiuoti taip toli ir už tuos dolerius pasistatydino maulą, bet kai vieną dieną atėjo žinia, kad Texas'e atrasti naftos šaltiniai, jis savo sūnui pasakė: „Tu dar važinėsi auksinėje karietoje“. Kelias dešimtis metų Franz ir 3 jo giminaičiai cilynėjęsi dėl pripažinimo jiems paveldėjimo teisės. Pagaliau atėjo II Pasaul. karas ir jo pabaigoje Sovietai okupavo Rytprūsiją, o Dembinskiai pabėgo į Vokietiją.

Šiais metais Texas'o teismas patenkino Dembinskių pretenzi-

jas, ir jie gavo teisę atvykti į JAV ir perimti milžiniškus turtus, kurių didžiausią dalis tenka Franzui. Paveldėjimo administracija atsiuntė jam \$50,000 savo reikalams Vokietijoje sutvarkyti ir persikelti į Texasą.

Laimėjęs vylą, Franz vedė Anna Neugebauer, 64 metų, gyvenusią Breslau iki pabėgimo nuo bolševikų ir išvyko į Italiją medaus mėnesio praleisti. Ten jis ir jo žmona uoliai mokosi anglų kalbos.

Naftos „karalystės“ paveldėtojai šio mėnesio gale turi atvykti į JAV; jie imasi su savim advokatą, vertėją, ūkio patarėją ir Gerhard Gebuneri, kuris administruos Dembinskių „karalystę“. Franz Dembinskį nemano per daug savo senatvės varginti biznieriškais rūpesčiais: jis nori įsigyti okeaninę

jachtą ir „plačiai pasidairyti po platųjį pasaulį“.

Seniausias vyskupas

Šiuo metu seniausias vyskupas JAV-se yra vysk. Edm. Gibbons, Albany, N. Y. vyskupapas, sulaukęs 86 m. amžiaus.

EDW. SAUNORIS

GELININKAS

Pas mus galite gauti gėlių kapų papuošimus sodintų ir skintų įvairiausių rūšių ir gėlių koražams. 111th St. & Pulaski Ave. (Priešais šv. Kazimiero kapines) Telef. Garden 4-0087 ir Garden 2-1052

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKA

Geriausios gėlių dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 So. WENTWORTH AVE. Tel.: ST. 3-2454 ir HU. 3-3234

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ KOPLYČIOS:

2424 W. 69th St. Republic 7-1213
2314 W. 23rd Pl. Virginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. Pullman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
GRovehill 6-2345
TOWnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir Bishop 7-9481

4330.34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIUDĖSIO VALANDOJ

Sunkite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE

6126 W. Roosevelt Road Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1158—1159

JULIUS LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

PIRKITE TIESI OG NUO MR. NELSON

— savininko —

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

